

Ko tempo sestavina v stopnji celotne rodnosti izzveni

When tempo component in the total fertility rate fades away

Jože Sambt

Katedra za matematiko, statistiko
in operacijske raziskave
Univerza v Ljubljani,
Ekonomsko fakulteta
Ljubljana, Slovenija
joze.sambt@ef.uni-lj.si

Povzetek

Sredi 1980-ih let je začela povprečna starost matere ob rojstvu otroka hitro naraščati. To znižuje stopnjo celotne rodnosti, ki kaže, koliko otrok bi rodila ena ženska, če bi dočkala konec svoje rodne dobe in bi bila rodnost v posameznem njenem letu starosti takšna, kot je v izbranem letu pri drugih ženskah v posamezni starosti rodne dobe. Stopnja celotne rodnosti v takih razmerah sicer ustrezno odraža raven rodnosti v izbranem letu, vendar pa ne kaže ustrezno preferenc ljudi o številu otrok (omejenih s stvarnostjo). Število otrok, ki jih bodo ženske imele tekom svoje rodne dobe oziroma življenja, je v takih razmerah višje, le da ljudje odložijo rodnost v višjo starost in jih stopnja celotne rodnosti v tekočem letu ne zajame. V članku izračunamo prilagojeno stopnjo celotne rodnosti s pomočjo Bongaarts-Feeney metode in jo na ta način očistimo tempo učinka (angl. *tempo effect*), da vidimo ločeno učinek ravni (angl. *quantum effect*). Izkaže se, da tudi v letih okrog leta 2023, ko je bila stopnja celotne rodnosti zgolj okrog 1,2, prilagojena stopnja celotne rodnosti praktično ni upadla pod raven 1,6 otroka na žensko. V zadnjih petih letih pa se je naraščanje povprečne starosti mater ob rojstvu otroka povsem ustalilo na vrednosti 31,1 leta [1]. To pomeni, da negativnega »tempo« učinka na stopnjo celotne rodnosti ni več, temveč je samo še »quantum« učinek. Ker je stopnja celotne rodnosti (in s tem hkrati tudi prilagojena stopnja celotne rodnosti) upadla z 1,64 v letu 2021 na 1,55 v letu 2022 in nadalje na zgolj 1,51 v letu 2023, to pomeni najnižjo rodnost v zgodovini Slovenije, kar se tiče števila otrok, ki jih ljudje imajo v svojem življenju. Samo upamo lahko, da se rodnost ne bo na tej nizki ravni ustalila ali da bi se celo nadaljeval omenjeni trend upadanja iz zadnjih treh let.

Ključne besede

Rodnost, demografija, stopnja celotne rodnosti, obnavljanje prebivalstva, Slovenija

Abstract

In the mid-1980s, the average age of mothers at childbirth began to rise rapidly. This lowers the “total fertility rate” indicator, which shows how many children a woman would have if she reached the end of her reproductive age and if fertility in each of her years of age was the same as in the selected year for other women of the same age. The total fertility rate in such circumstances appropriately reflects the level of fertility in the selected year but does not show people’s preferences for the number of children, which are higher, only that people postpone childbirth to an older age, and the total fertility rate in the current year does not capture them. In the article, we calculate the adjusted total fertility rate using the Bongaarts-Feeney method by removing the ‘tempo effect’ from the total fertility rate to see the separate level effect (‘quantum effect’). It turns out that even in the years around 2023, when the total fertility rate was only around 1.2, the adjusted total fertility rate practically did not fall below the level of 1.6 children per woman. In the last five years, however, the increase in the average age of mothers at childbirth has completely stabilized at 31.1 years [1]. This means that the negative “tempo” effect on the total fertility rate is no longer present, but only the “quantum” effect remains. Since the total fertility rate (and thus also the adjusted total fertility rate) fell from 1.64 in 2021 to 1.55 in 2022 and further to only 1.51 in 2023, this means the lowest fertility in the history of Slovenia in terms of the number of children people have in their lifetime. We can only hope that fertility will not stabilize at this low level or that the mentioned declining trend of the recent three years will not even continue.

Keywords

Fertility, demography, total fertility rate, population replacement, Slovenia

1 Uvod

Leta 1998 sta Bongaarts in Feeney [2] objavila članek, v katerem sta želela ponuditi splošno sprejeto metodo za izločanje tempo učinka iz kazalnika stopnje celotne rodnosti. Pred tem so se že pol stoletja demografi zavedali, da je stopnja celotne rodnosti kot ustaljen demografski kazalnik popačena, če se starost žensk ob porodu spreminja, vendar so čakali na ustrežno metodo za izločitev tega dejavnika.

Da bi lahko raven rodnosti primerjali med državami in skozi čas, je potrebno oblikovati ustrezen kazalnik. Primerjava absolutnega števila živorojenih med posameznimi državami in v času ne bi imela smisla, saj je število živorojenih močno odvisno od števila prebivalcev. Če delimo število živorojenih s številom prebivalcev, dobimo splošno stopnjo natalitete:

$$n = \frac{N}{P} * 1000, \quad (1)$$

pri čemer je N število živorojenih v nekem obdobju (po navadi v enem letu), P pa je število prebivalcev v sredini tega obdobja (ali povprečje v tem obdobju). Problem tega kazalnika je dvojen.

Prvič, primerjava tega kazalnika med različnimi državami nima smisla, ker je pod vplivom različne starostne strukture dveh prebivalstev. To je še posebej problematično, če primerjamo razvite in manj razvite države. Manj razvite države imajo mnogo večji delež mladih oseb, starih npr. 3 leta, 7 let, 10 let itd. Ti prebivalci znižujejo vrednost kazalnika n , čeprav ne morejo vplivati na velikost števca (torej na število živorojenih, N), saj niso sposobni rojevati. Po drugi strani je v razvitih državah mnogo večji delež starih oseb v starosti npr. 60 let, 70 let, 80 let itd. Tudi ti prebivalci niso sposobni rojevati, kar pomeni, da ne morejo vplivati na velikost števca v enačbi (1), torej na število živorojenih. Se pravi, da neupravičeno znižujejo vrednost kazalniku splošna stopnja natalitete (n) v razvitih državah z vidika ravni rodnosti, za katero ugotavljamo, ali je dovolj visoka za obnavljanje prebivalstva ali ne. Drugič, konkretna vrednost tega kazalnika sama po sebi ni zgovorna glede tega, ali dobljeni rezultat predstavlja dovolj visoko ali nizko raven rodnosti, ki bo zagotavljala obnavljanje prebivalstva na dolgi rok ali ne.

Naslednji kazalnik pri iskanju ustreznega kazalnika je stopnja celotne rodnosti:

$$f = \frac{N}{\sum_{15}^{49} V_{f,15}} \cdot 1000, \quad (2)$$

pri čemer je V_f oznaka za število žensk, 15 je začetek starostnega razreda, 35 pa širina starostnega razreda, ki je v tem primeru celotna rodna doba. V števcu so torej namesto vseh prebivalcev tokrat samo ženske v starosti 15–49 let (tj. ženske v rodni dobi). Gre torej za del prebivalstva, ki je v splošnem sposoben rojevati, kar pomeni, da lahko vpliva na velikost števca (tj. na število živorojenih). Še vedno pa deloma ostane prisoten problem različne starostne strukture – tokrat starostne porazdelitve žensk znotraj starostnega razreda 15–49 let. Ostane tudi problem (ne)zgovornosti samega kazalnika glede ravni rodnosti, ali ta zagotavlja obnavljanje prebivalstva ali ne.

Naslednji korak pri iskanju našega zgovornega kazalnika rodnosti, ki bi kazal, ali je rodnost dovolj visoka za obnavljanje

prebivalstva ali ne, so starostno specifične stopnje rodnosti. Enačba je praktično enaka kot enačba (2), le da izračunamo stopnjo rodnosti posebej za vsako starost med 15. in 49. letom starosti:

$$f_x = \frac{N_x}{\sum_{15}^{49} V_{f,x}} \cdot 1000, \quad (3)$$

Te vrednosti so zanimive same po sebi, saj kažejo, 1) koliko posamezni starostni razredi žensk prispevajo k reprodukciji prebivalstva, 2) so osnova za izračun tablic rodnosti, saj približno izražajo verjetnost rojstva otroka v odvisnosti od starosti žensk in 3) iz njih lahko izračunamo stopnjo celotne rodnosti, kar bomo izvedli v nadaljevanju.

2 Stopnja celotne rodnosti

Stopnjo celotne rodnosti izračunamo kot vsoto vseh 35 starostno specifičnih stopenj rodnosti:

$$T_f = \frac{\sum f_x}{1000}, \quad (4)$$

pri čemer T_f označuje stopnjo celotne rodnosti, f_x pa označuje starostno specifične stopnje rodnosti (pri čemer x predstavlja vrednosti od 15. do 49. leta starosti), ki kažejo raven rodnosti v posamezni starosti. Deljenje s konstanto 1000 povrne kazalnik v osnovno obliko, ki kaže število otrok, medtem ko so vrednosti f_x izražene na 1000 žensk – glej enačbo (3).

Ideja torej je, da seštejemo stopnje rodnosti v posamezni starosti skozi celotno rodno dobo. To pomeni, da dobimo število otrok, ki bi jih rodila ena ženska v svoji rodni dobi, če bi imela v svoji posamezni starosti takšno rodnost, kot so jo imele druge ženske v posameznih starostih med 15. in 49. letom v analiziranem koledarskem letu. Hkrati je implicitno prisotna predpostavka, da ta ženska dočaka konec rodne dobe – torej, da ne bo umrla do konca svoje rodne dobe. Žensk, ki so že umrle v preteklosti, namreč pri izračunu starostno specifičnih stopenj rodnosti v imenovalcu ne upoštevamo.

Kazalnik stopnja celotne rodnosti nam tako kaže število otrok, ki bi jih rodila ena ženska v svoji rodni dobi, če bi dočakala konec rodne dobe in bi v njeni posamezni starosti vladale take zakonitosti rojevanja, kot so veljale pri drugih ženskah v posameznih starostih rodne dobe v koledarskem letu, za katero stopnjo celotne rodnosti računamo. Ta kazalnik je končno zelo zgovoren sam po sebi, ki ima tudi jasno mejo, ali se bo ob taki rodnosti (v odsotnosti selitev) število prebivalstva na dolgi rok obnavljalo ali ne. Ta vrednost je za razvite države, kamor spada tudi Slovenija, 2,1 otroka na žensko.

Zakaj mora znašati rodnost nekoliko več kot 2 otroka na žensko, da bi se zagotavljala enostavna reprodukcija prebivalstva, kar pomeni, da bi se prebivalstvo na dolgi rok ravno obnavljalo (ne pa naraščalo ali upadalo)? Če imamo pred očmi tipičen par moškega in ženske, ki ima dečka in deklico: zakaj ta dva otroka nista dovolj za obnavljanje prebivalstva na dolgi rok? Fantek nadomesti očeta, deklica nadomesti mater in obnovitev prebivalstva za naslednji rod bi morala biti zagotovljena, a ne? Prvi razlog, da dva otroka nista dovolj, je to, da se med vsemi živorojenimi otroci rodi več fantkov kot deklic. Delež fantkov je okrog 51,5 %, medtem ko je delež deklic zgolj preostalih okrog

48,5 %. Ta deleža sta tako stabilna, da se razmerju med dečki in deklicami ob rojstvu pravi celo demografska konstanta [3], str. 15. Ženska mora torej v povprečju roditi nekoliko več kot dva otroka, da v povprečju rodi eno deklico in s tem nadomesti samo sebe.

Drugi razlog, da stopnja celotne rodnosti 2,1 ni dovolj za obnavljanje prebivalstva, pa je že prej omenjena umrljivost žensk, preden dočakajo konec rodne dobe. Čeprav bi ena ženska rodila v povprečju eno deklico, to še ne bi bilo dovolj, saj ta deklica žal lahko umre v starosti npr. 0 let, 3 leta, 10 let itd., še preden se uspe reproducirati za naslednji rod. Večja kot je umrljivost žensk pred koncem rodne dobe, večja mora biti stopnja celotne rodnosti, da bo dovolj za obnavljanje prebivalstva na dolgi rok. Zgolj iz podatkov o številu živorojenih in številu žensk v posamezni starosti tega ne moremo ugotoviti, saj podatki vsebujejo samo ženske, ki so še žive, ne vidimo pa tistih žensk, ki so medtem že umrle. Ustrezen kazalnik, ki nam poda to informacijo, je število živih v začetku posamezne starosti (lx) iz tablic umrljivosti. Ta kazalnik prikazuje, kolikšen delež žensk bi bil še živ v posamezni starosti, če bi bile tekom celotnega življenja žensk prisotne take razmere glede umrljivosti kot so bile prisotne v času oblikovanja tablic umrljivosti. Tablice umrljivosti so namreč model, ki na (običajno) sto tisoč v danem trenutku živorojenih otrok s posameznimi kazalniki tablic umrljivosti prikazujejo proces njihovega umiranja v odvisnosti od starosti [3], str. 120. Najnovejše tablice umrljivosti za Slovenijo kažejo, da bi ob razmerah iz leta 2022 več kot 99 % žensk dočakalo starost 41 let [4], to je starost, v kateri je velika večina rodosti pri ženskah že zaključena. V letu 2023 se je namreč materam po tej starosti rodilo samo še 2,9 % vseh živorojenih otrok [5]. Vidimo, da je umrljivost žensk v Sloveniji, zelo nizka in zato iz tega naslova ni treba, da bi bila vrednost stopnje celotne rodnosti višja od 2,1. V kaki afriški državi pa celo stopnja celotne rodnosti 2,3 ne bi bila dovolj, saj je umrljivost žensk oz. deklic tam žal še vedno zelo visoka.

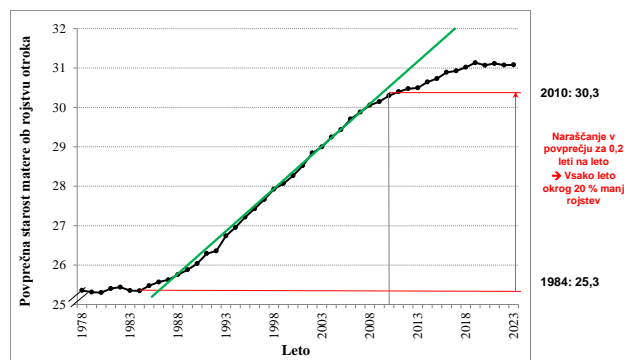
Stopnja celotne rodnosti naj bi torej v Sloveniji in drugih razvitih državah kazala raven rodosti in obnavljanje prebivalstva na dolgi rok v odsotnosti selitev, pri čemer je potrebna vrednost za obnavljanje prebivalstva 2,1 otroka na žensko. Za številne demografske analize je to kljub vsemu povsem ustrezen demografski kazalnik, ki se odraža tudi v številu rojstev v posameznem koledarskem letu, iz tako izražene rodosti potem tudi izhaja starostna porazdelitev prebivalcev v prihodnje itd.

Problem pa nastane, če tako izračunano stopnjo celotne rodnosti razlagamo v smislu dokončne stopnje celotne rodnosti [3], str. 42 (angl. *completed fertility*), torej v smislu števila otrok, jih bodo posamezne kohorte žensk rodile tekom svoje rodne dobe oz. svojega življenja.

Najbolj natančno sliko o tem, koliko otrok je posamezna kohorta žensk imela tekom svoje rodne dobe, dobimo, če kohorto žensk spremljamo od začetka do konca njihove rodne dobe. Ta »vzdolžni« kazalnik rodosti, ki ga, kot omenjeno, imenujemo dokončna stopnja celotne rodnosti, ima vsekakor svoje mesto v analizah, vendar pa je velika pomanjkljivost tega kazalnika njegova ažurnost. Čakati moramo namreč do 50. leta starosti žensk neke kohorte, da lahko zaključimo, koliko otrok so te ženske rodile v svoji rodni dobi. To pomeni, da ne bomo videli neke ažurne slike rodosti v državi, temveč bomo videli rodnost za ženske, ki so se rodile pred 50 leti in so imele vrhunec svoje rodne dobe pred približno 20 leti. Tako lahko npr. za Slovenijo

odčitamo, da so ženske, ki so bile v letu 2021 stare 50 let, tekom svoje rodne dobe rodile v povprečju 1,77 otroka [6].

Če pa želimo čim bolj ažurne vrednosti, kaj se dogaja z rodnostjo, moramo namesto na »vzdolžni« kazalnik pristati na »prečni« kazalnik, ki smo ga predstavili v enačbi (4). Problem pa nastane, če se ob tem povprečna starost mater spreminja. Kot vidimo, je bilo temu v preteklosti dejansko tako. Slika 1 prikazuje, da se je povprečna starost matere ob rojstvu otroka od leta 1984 do leta 2010 povišala s 25,3 let na 30,3 let. To pomeni, da je naraščala približno 0,2 leta na leto.

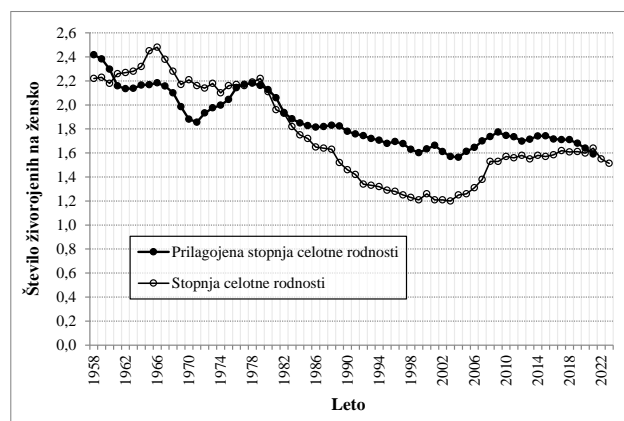
Slika 1: Gibanje povprečne starosti matere ob rojstvu otroka v Sloveniji v obdobju 1978–2023. Vir: [5].

Iz tega sledi, da se je v tekočem letu realiziralo samo 80 % vseh rojstev, medtem ko so preostala rojstva preložena v prihodnje koledarsko leto. Vendar pa z vidika »vzdolžne« oz. dokončne rodosti, ki jo bomo lahko ugotavljali šele čez vrsto let, to ne pomeni, da bo ženska imela v svoji celotni rodni dobi število otrok na ravni 80 %, temveč na ravni 100 % – le da bo imela otroke v nekoliko višji starosti. Zaradi analize celotne rodosti na osnovi »prečne« analize in interpretaciji v smislu »vzdolžne« analize torej močno podcenimo število otrok, ki jih bo ženska imela v svoji rodni dobi.

3 (Tempo) prilagojena stopnja celotne rodnosti

Bongaarts-Feeneyeva metoda je preprosta in razumljiva metoda za razmejitev učinka odlaganja rodosti (»tempo« učinka) od učinka ravni (»quantum« učinka). V tem našem primeru metoda postavi omenjenih 80 % kot novo osnovo, za večjo natančnost to izvede ločeno po redih rojstva, hkrati pa za izločitev slučajnega dejavnika uporabi drseče povprečje. Za podrobnejšo razlago glej Bongaarts in Feeney [2].

Na sliki 2 sta prikazani obe stopnji celotne rodnosti: običajna stopnja celotne rodnosti in (tempo) prilagojena stopnja celotne rodnosti (angl. *tempo adjusted total fertility rate*), ki smo jo izračunali na osnovi podatkov o številu žensk v posamezni starosti in števila živorojenih otrok materam v posamezni starosti, ki so hkrati razčlenjeni po redu rojstva (1, 2, 3, in 4+). Pri tem smo uporabili podatke Statističnega urada RS (tudi interne podatke, saj vseh potrebnih podatkov na domači strani Statistični urad RS več ne objavlja).

Slika 2: Gibanje stopnje celotne rodnosti in (tempo) prilagojene stopnje celotne rodnosti v Sloveniji v obdobju 1958–2023. Vir: [5] (različna leta); lastni izračuni.

Razlika med obema prikazanima stopnjama je začela vredno bolj naraščati od sredine 1980-ih let, ko je začela povprečna starost matere ob rojstvu otroka hitro naraščati (slika 1). Ko se je začela rast upočasnjevati (med letoma 2005 in 2010), se je začela izračunana tempo prilagojena stopnja celotne rodnosti približevati stopnji celotne rodnosti in se je v zadnjih letih povsem izenačila z njo. Naraščanje povprečne starosti matere ob rojstvu otroka se je namreč povsem ustavilo – v zadnjih petih letih (od 2019 do 2023) namreč že ves čas znaša 31,1 let [1]. Tempo sestavina v stopnji celotne rodnosti je torej izzzvenela.

Kaj to pomeni za vsebinsko analizo rodnosti? Glede števila živorojenih v posameznem koledarskem letu in posledično za strukturo prebivalstva v prihodnje ipd. ostane vse enako. Gre za prečni kazalnik, ki kaže trenutno raven rodnosti. Moramo pa biti previdni pri njegovi interpretaciji v duhu vzdolžnega kazalnika – torej, koliko otrok bi ena ženska dejansko rodila tekom svoje rodne dobe ob trenutnih vzorcih rodnosti. V tem primeru bi npr. v letu 2003 napačno sklepali, da bo ženska tekom svoje rodne dobe imela v povprečju zgolj 1,2 otroka.

Po eni strani je ta naša ugotovitev dobra novica. To namreč pomeni, da si ženske (skupaj z njihovimi partnerji) nikoli niso želele (skupaj z omejitvami glede realizacije svojih želja) tako zelo nizkega števila otrok, kot je to kazala stopnja celotne rodnosti – npr. zgolj 1,2 otroka v letu 2003. Tudi v teh letih, ko je bila stopnja celotne rodnosti tako zelo nizka, so preference glede števila otrok (skupaj z omejitvami glede njihove realizacije) bile še vedno okrog 1,6 otroka (glej sliko 2).

Slabi novice pa sta ob tem dve. Prva slaba novica je, da so te zelo nizke vrednosti stopnje celotne rodnosti (v primerjavi s tempo prilagojenimi vrednostmi stopnje celotne rodnosti) vseeno vodile do nizkega absolutnega števila živorojenih v obdobju razkoraka med tema dvema kazalnikoma. V omenjenega četrto stoletja, ko je povprečna starost mater ob rojstvu otroka naraščala najhitreje (približno za 0,2 leti na leto), se je namesto okrog 25 tisoč živorojenih letno rojevalo samo okrog 20 tisoč živorojenih. Teh izgubljenih 125 tisoč živorojenih v samo teh 25 letih je trajno izgubljenih in se ne pričakuje, da bi se ta rojstva kdaj naknadno realizirala, saj se ne pričakuje, da bi se povprečna starost mater ob rojstvu otroka v prihodnje začela nazaj zniževati.

Druga negativna novica pa je odločen upad stopnje celotne rodnosti v zadnjih dveh letih. Iz ravni 1,64 otroka v letu 2021 se je namreč v letu 2022 znižala na 1,55 otroka, v letu 2023 pa celo

na samo 1,51 otroka. Ker je povprečna starost mater ob rojstvu otroka že zadnjih pet let nespremenjena (31,1 let), to pomeni, da gre za dejanski upad v ravni rodnosti (quantum učinek), kar se tiče preferenc ljudi (skupaj z omejitvami glede njihove realizacije).

4 Diskusija

V analizi smo ugotovili, da smo v zadnjih dveh letih (2022 in 2023) priča najnižji rodnosti v zgodovini Slovenije z vidika preferenc žensk in moških (skupaj z omejitvami glede njihove realizacije) o številu otrok. Ta najnižja tempo prilagojena stopnja celotne rodnosti ima nadalje še celo negativen trend, če si dovolimo razmišljati o trendu na osnovi zgolj treh vrednosti (2021–2023). Upajmo, da sta vrednosti za leti 2022 in 2023 zgolj naključni nihljaj navzdol, ne pa raven, ki bi se v prihodnje ohranjala ali da bi celo šlo za začetek trenda nadaljnjega upadanja. V letih okrog leta 2003 so sicer bile vrednosti stopnje celotne rodnosti bistveno nižje (zgolj okrog 1,2), ampak predvsem zaradi hitrega odlaganja rodnosti v višjo starost. Z upoštevanjem tega popravka rodnost takrat praktično nikoli ni upadla pod raven 1,6 otroka. V zadnjih petih letih (2019 do 2023) je tempo učinek izzzvenel in te tolažbe ni več. Priča smo najnižji prilagojeni stopnji celotne rodnosti v zgodovini Slovenije, ki se je medtem zaradi neugodne starostne strukture žensk v rodni dobi tudi že odrazila v najnižjem absolutnem številu živorojenih v zgodovini Slovenije. V letu 2023 je število živorojenih namreč prvič upadlo pod 17 tisoč [1].

Zahvala

Delo v okviru tega članka je bilo deloma financirano s strani projekta SUSTAINWELL (Horizon Europe Research and Innovation Programme), po pogodbi 101095175, ter s strani Javne agencije za znanstvenoraziskovalno dejavnost RS (po pogodbah P5-0128, J5-4575 in V5-2264). Za uporabo podatkov po naročilu se avtor zahvaljuje Statističnemu uradu RS. Za vse zaključke, ki izhajajo iz podatkov, je v celoti odgovoren avtor članka.

References / Literatura

- [1] Statistični urad RS, "Osnovni podatki o rojenih, Slovenija, letno," Podatkovna baza SISTAT. Accessed: Jun. 25, 2022. [Online]. Available: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05J1002S.px>
- [2] J. Bongaarts and G. Feeney, "On the Quantum and Tempo of Fertility," *Popul. Dev. Rev.*, vol. 24, no. 2, pp. 271–291, 1998.
- [3] J. Malačič, *Demografija: teorija, analiza, metode in modeli*, 6th ed. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 2006.
- [4] Eurostat, "Life table by age and sex." Accessed: Sep. 11, 2024. [Online]. Available: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/demo_mlifetable/default/table?lang=en&category=demo.demo_mor
- [5] Statistični urad RS, "Živorojeni po starosti matere in spolu otroka, kohezijski regiji, Slovenija, letno," Podatkovna baza SISTAT. Accessed: Sep. 01, 2024. [Online]. Available: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05J1010S.px/table/tableViewLayout2/>
- [6] Statistični urad RS, "Kazalniki rodnosti po starosti matere, kohezijski regiji, Slovenija, večletno," Podatkovna baza SISTAT. Accessed: Sep. 01, 2024. [Online]. Available: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05K1020S.px>